

Уманський національний
університет садівництва

Факультет економіки і
підприємництва

Кафедра фінансів,
банківської справи та
страхування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ»

Рівень вищої освіти:	другий (магістерський)
Спеціальність:	232 «Соціальне забезпечення»
Освітня програма:	Економіка соціального забезпечення
Курс (рік навчання)	2
Форма навчання:	денна
Кількість кредитів ЄКТС:	4,0
Мова викладання:	українська
Обов'язкова/вибіркова:	обов'язкова

Лектор курсу	Улянич Юлія Василівна
Профайл лектора	https://finance.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi-ta-spivrobitniki/ulyanich-yuliya-vasilivna.html
Контактна інформація лектора (e-mail)	yulia.ulyanich@gmail.com
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=2170

Місце дисципліни в освітній програмі

Освітня програма	«Економіка соціального забезпечення»
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	ЗК 5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК 6. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
Перелік фахових компетентностей (ФК)	ФК 4. Здатність до критичного оцінювання соціальних наслідків політики у сфері прав людини та сталого розвитку суспільства. ФК 6. Здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти. ФК 11. Вміння інформувати населення щодо форм, методів та засобів надання соціальної допомоги, пенсійного забезпечення та страхування.
Перелік програмних результатів навчання (ПР)	ПРН 6. Самостійно й автономно знаходити інформацію необхідну для розвитку професійних навичок та якостей. ПРН 9. Організувати спільну діяльність фахівців різних галузей і непрофесіоналів, здійснювати їх підготовку до виконання завдань соціальної допомоги. ПРН 13. Аналізувати ефективність реалізації соціально-економічної підтримки населення та здійснювати відповідну корекцію в межах напряму діяльності. ПРН 19. Демонструвати здатність розуміння передумов, принципів та механізмів забезпечення прав і свобод учасників бойових дій в Україні.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції / практичні (семінарські, лабораторні))	Зміст тем курсу	Завдання	Оцінювання (балів)
Змістовий модуль 1				
Теоретико-методичні засади функціонування державної політики соціального захисту				
Тема 1. Сутність, складові та значення соціального захисту населення	2/2	1.1. Сутність соціального захисту та його місце в політиці соціальної держави.	Опрацювання лекційного матеріалу, ознайомлення з основними моментами курсу «Державна	5

		1.2. Основні складові системи соціального захисту 1.3. Організаційна структура соціального захисту.	політика соціального захисту», його завданнями і методикою вивчення, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання Moodle.	
Тема 2. Legal provision of social protection of the population *	4*/4*	2.1. Normative and legal provision of social protection 2.2. Basic state social guarantees, the procedure for their definition and approval	Опрацювання лекційного матеріалу, виконання індивідуального завдання та проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання Moodle.	4
Тема 3. Зарубіжний досвід соціального захисту населення	2/2	3.1. Узагальнення зарубіжного досвіду надання соціальних виплат 3.2. Американський досвід надання соціального захисту населення	Опрацювання лекційного матеріалу, виконання індивідуального завдання та проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання Moodle.	4
Тема 4. Державні соціальні стандарти та соціальні гарантії	2/2	4.1. Поняття, система і класифікація державних соціальних стандартів 4.2. Державні соціальні стандарти та гарантії в Україні 2021-2023рр.	Опрацювання лекційного матеріалу, виконання індивідуального завдання та проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання Moodle.	4
Тема 5. Соціальне обслуговування та соціальні послуги	2/2	5.1. Роль та значення соціального захисту 5.2. Порядок надання соціальних послуг	Опрацювання лекційного матеріалу, виконання індивідуального завдання та проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання Moodle.	4
Модульний контроль 1				15
Змістовий модуль 2				
Практичні аспекти розробки, реалізації та моніторингу рівня державної політики соціального захисту				
Тема 6. Mandatory state social insurance *	2*/2*	6.1. Economic essence, principles and tasks of mandatory state social insurance 6.2. Fundamentals of the legislation of Ukraine on mandatory state social insurance	Опрацювання лекційного матеріалу, виконання індивідуального завдання та проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання Moodle.	6
Тема 7. Пенсійне забезпечення	2/2	7.1. Поняття трудового стажу, його значення і класифікація 7.2. Пенсійна система України. Сучасний стан та напрями реформування державної системи пенсійного забезпечення в Україні. 7.3. Поняття пенсій та їх класифікація.	Опрацювання лекційного матеріалу, виконання індивідуального завдання та проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання Moodle.	5

		Відмінність пенсійних виплат від інших виплат громадянам. Критерії класифікації пенсій. Право вибору пенсії.	
Тема 8. Державні соціальні допомоги	2/2	8.1. Соціальна допомога: сутність та завдання, визначення та адресність. 8.2. Види державної соціальної допомоги та компенсацій	Опрацювання лекційного матеріалу, виконання індивідуального завдання та проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання Moodle.
Тема 9. Система забезпечення пільг та надання субсидій	2/2	9.1. Порядок надання населенню субсидій. Підстави для припинення надання раніше призначеної субсидії 9.2. Особливості нарахування та виплати грошових допомог, пільг та житлових субсидій на період дії воєнного стану	Опрацювання лекційного матеріалу, виконання індивідуального завдання та проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання Moodle.
Модульний контроль 2			15
Всього за семестр	20/20		70
Екзамен			30
Всього за курс			100

*Заняття проводяться на англійській мові, залучено стейкхолдерів для спільного проведення аудиторних занять

Розподіл балів, які отримують здобувачі

	Модуль 1						Модуль 2					Підсумковий контроль	Загальна сума балів
	ЗМ1	ЗМ2	ЗМ3	ЗМ4	ЗМ5	МК1	ЗМ6	ЗМ7	ЗМ8	ЗМ9	МК2		
Кількість балів за модуль	36						34					30	100
Змістовні модулі													
Кількість балів за змістовними модулями і модульний контроль	5	4	4	4	4	15	6	5	4	4	15		
у т.ч. за видами робіт													
- практичні заняття	3	2	2	2	2		4	3	2	2			
- виконання СРС	2	2	2	2	2	2	2	2	2				

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика дисципліни	
Політика оцінювання	В основу рейтингового оцінювання знань закладена 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати здобувач за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, модульного контролю, підсумкового контролю тощо). Встановлюється, що при вивченні дисципліни здобувач може набрати максимально 100 балів.
Політика щодо академічної доброчесності	Під час підготовки презентацій, есе та самостійної роботи здобувача, проведення контрольних заходів здобувачі повинні дотримуватися правил академічної доброчесності, які визначено Кодексом доброчесності Уманського НУС. Очікується, що роботи здобувачів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату. Дотримання положень «Кодексу академічної доброчесності УНУС» доступний за посиланням: https://mon.udau.edu.ua/assets/files/normativni/kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti-unus-2019-1.pdf
Політика щодо відвідування	Регулярне відвідування лекцій, активна участь на практичних заняттях, ініціативність в обговоренні дискусійних тем, своєчасність виконання самостійної роботи. Організація навчання відбувається згідно розкладу http://mkr.udau.edu.ua/

Методичне забезпечення

1. Улянич Ю.В. Електронний навчальний курс для дистанційного вивчення навчальної дисципліни «Державна політика соціального захисту» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньої програми «Економіка соціального забезпечення». URL: <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=2170>

2. Улянич Ю.В. Методичні вказівки для виконання практичних завдань та самостійної роботи з дисципліни «Державна політика соціального захисту» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньої програми «Економіка соціального забезпечення». Умань. УНУС. 2023 р. 20с.

3. Улянич Ю.В. Методичні вказівки для виконання контрольних робіт з дисципліни «Державна політика соціального захисту» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньої програми «Економіка соціального забезпечення» заочної форми навчання. Умань. УНУС. 2023 р. 15 с.

Рекомендована література

Основна:

1. Баранник Л. Б. Соціальний захист громадян : навчальний посібник. Дніпро: Університет митної справи та фінансів, 2017. 246 с.

2. Кириленко О. П., Толуб'як В. С. Соціальне страхування : підруч. Тернопіль : Екон. думка ТНЕУ, 2016. 516 с.

3. Соціальне забезпечення в Україні: навч. посібник / кол. авторів; за ред. А. Я. Кузнецової, З. Е. Скринник, Л. К. Семів. Львів : Університет банківської справи, 2021. 547 с.

4. Утвенко В. В. Система соціального забезпечення та соціальної підтримки: навчальний посібник. Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2018. 248 с.

Допоміжна:

1. Безкровний О. В., Аранчій В. І., Лихопій В. І. Соціальне страхування : навчальний посібник. Полтава : ПДАА, 2016. 219 с.

2. Безлуга В.О., Загірняк Д.М., Шаповал Л. М. Соціальне страхування: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури. 2019. 208 с.

3. Ганслі Теренс М. Соціальна політика та соціальне забезпечення ринкової економіки: пер. з англ. Київ: Основи, 2016. С. 130.

4. Денисенко К. Державна політика у сфері соціального захисту: аналіз понятійнокатегоріального апарату. Ефективність державного управління. 2017. № 2 (51). С. 95-101.

5. Дубич К. В. Вступ до соціальної допомоги: навчальний посібник. Київ: Видавничий дім «Слово», 2015. 224 с. 10. Калінеску Т. В., Шаповалова Т. В., Ліхоносова Г. С. Фінансове забезпечення соціальної допомоги: підручник. Луганськ: Видавництво СНУ ім. Даля, 2013. 360 с
6. Кочеміровська О. О., Пищуліна О. М. Основні напрями оптимізації системи соціального захисту в Україні : аналіт. доп. К. : НІСД, 2012. 88 с.
7. Назарова Г. В., Гончарова С. Ю., Сотникова Ю. В., Аграмакова Н. В. Соціальна економіка : навчальний посібник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 275 с.
8. Ролінський О.В., Гузар Б.С., Улянич Ю.В., Пономаренко О.В. Розвиток інформаційних технологій на страховому ринку України. *Зб. наук. праць Уманського нац. ун-ту садівництва*. 2021, вип. 98. Ч. 2. С. 186-194.
9. Ролінський О. В., Улянич Ю. В. Візуалізація даних та фінансова безпека на страховому ринку України. *Агросвіт*. 2021. № 16. С. 45–51.
10. Прокопчук О.Т., Мальований М.І., Улянич Ю.В. Інновації в системі соціального захисту. *Зб. наук. праць Уманського нац. ун-ту садівництва*. 2022, вип. 100. Ч. 2. С. 18-28. DOI: 10.31395/2415-8240-2022-100-2-18-28
11. Мальований М.І., Прокопчук О.Т., Улянич Ю.В. Діджитал-технології у соціальному забезпеченні *Зб. наук. праць Уманського нац. ун-ту садівництва*. 2022, вип. 100. Ч. 2. С. 291-299. DOI: 10.31395/2415-8240-2022-100-2-291-29.
12. Мальований М.І., Улянич Ю.В., Підлубна О.Д. Професійна та соціальна адаптація військовослужбовців, ветеранів та членів їхніх сімей в Україні *Зб. наук. праць Уманського нац. ун-ту садівництва*. 2022, вип. 101. Ч. 2. УНУС 2022. С. 197-207.
13. Прокопчук О.Т., Улянич Ю.В., Бондренко Н.В. Ринок страхування життя України. *Зб. наук. праць Уманського нац. ун-ту садівництва*. 2023, вип. 102. Ч. 2. УНУС 2023. С.243-250.
14. Прокопчук О.Т., Бондренко Н.В., Улянич Ю.В., Фротер О.С., Андрусішина І.В. Особливості системи соціального захисту населення в Україні. *Зб. наук. праць Уманського нац. ун-ту садівництва*. 2023, вип. 102. С. 131-142.
15. Бондренко Н.В., Улянич Ю.В., Деркач Т.А., Андрусішина Н.В. Система пенсійного забезпечення в Україні. *Зб. наук. праць Уманського нац. ун-ту садівництва*. 2023, вип. 102. С. 82-91.
16. Семігіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму. 2020. 275 с.
17. Шаповалова Т. М. Економічні основи соціального забезпечення: навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 128с.
18. Щербань С., Шейко Р., Левкіна Г. Посібник з моніторингу та оцінювання надання соціальних послуг в Україні. Харків: ХІСД. 2017. 112 с.
19. Улянич Ю. В., Прокопчук О. Т., Мальований М.І. Інформаційні технології в інноваційній діяльності страхового ринку України. *Зб. наук. праць Уманського нац. ун-ту садівництва*. 2020, вип. 96. Ч. 2. С. 103–115.
20. Ярошенко О. М. Право соціального забезпечення : підручник. Харків : Право, 2019. 376 с.
21. Katja Nujo Social protection and inequality in the global South: Politics, actors and institutions. *Critical Social Policy*. 2021. 41(3). P. 344-363. DOI: <https://doi.org/10.1177/02610183211009899>

Інформаційні ресурси

1. Сайт Пенсійного фонду України: rfu.gov.ua
2. Сайт Пенсійна реформа в Україні: pension.kiev.ua
3. Сайт Міністерства праці та соціальної політики: <http://www.msp.gov.ua>
4. Сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку: <http://www.nssmc.gov.ua/>
5. Сайт Державної служби зайнятості: <http://www.dcz.gov.ua>.
6. Міжнародна організація праці: <https://www.ilo.org/global/lang--en/index.htm>.